

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
เทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูง สุด
๑	การใช้อำนาจ และตำแหน่ง หน้าที่	๑. การ ประเมินความ ดีความชอบ ๒. การแต่งตั้ง โยกย้าย ๓. การ ดำเนินการทาง วินัย	ความไม่โปร่งใส ในการ บริหารงาน บุคคล	การประเมิน ความดี ความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การ ดำเนินการ ทางวินัย การ รับบุคคลที่ เป็นเครือญาติ หรือบุคคลที่มี ความสัมพันธ์ ใกล้ชิดกับ พนักงาน เจ้าหน้าที่	พระราชบัญญัติ บริหารงาน บุคคลส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และ มาตรฐาน ทั่วไป เกี่ยวกับ วินัยและ การรักษา วินัยและ การ ดำเนินการ ทางวินัย		✓						๑. จัดกิจกรรม ส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรม และ ให้ความรู้ เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการ บริหารงาน บุคคล ๒. มีการ ประกาศรับ สมัครและ ดำเนินการ คัดเลือกอย่าง โปร่งใสและ ตรวจสอบได้	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การ บริหารงาน บุคคล

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจ มีผลกระทบ/ กระตุ้นให้ เกิดการ ทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ง						มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๒		การใช้รถยนต์ ส่วนกลางของ ทางราชการ	๑. ผู้รับผิดชอบใน งานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายไม่ เพียงพอ ๒. เจ้าหน้าที่ที่ รับผิดชอบขาด การควบคุม การ กำกับ ติดตาม หรือตรวจสอบ ทรัพย์สินของทาง ราชการ	ผู้บังคับ บัญชาขาด การควบคุม อย่างใกล้ชิด	๑.ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และ รักษารถยนต์ของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (ฉบับ ที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ ๒.พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหาร พัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓.ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่า ด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐				✓				ผู้บังคับบัญชา มีการควบคุม และติดตาม การทำงาน อย่างใกล้ชิด มีการสอบ ทานและ กำกับให้ เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตาม ระเบียบอย่าง เคร่งครัด	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การใช้ รถยนต์ ส่วนกลาง

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสียหาย						มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิด การทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๓	การจัดซื้อ จัดจ้าง	กระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ ้างในการจัด โครงการ/ กิจกรรม ผู้ดำเนิน โครงการเลือก จัดซื้อจัดจ้างร้าน ที่ตนเองสนิท หรือเป็นญาติ หรือร้านที่ตนเอง คุยได้ง่าย	๑. การเอื้อ ประโยชน์ให้ ผู้ประกอบการ รายใดรายหนึ่ง ๒. ขาดความ ตระหนักใน ความเสี่ยงการ ทุจริต	ระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการ บริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐				✓				๑. จัด กิจกรรม ส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรม และป้องกัน การทุจริต ๒. กำหนด มาตรการ ป้องกันการ ขัดกัน ระหว่าง ผลประโยชน์ ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ ส่วนร่วม	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การจัดซื้อ จัดจ้าง

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๔	การ เบิกจ่าย ฎีกาของ ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก	การเบิกจ่าย	๑.ไม่มีเจ้าหน้าที่ การเงินที่ปฏิบัติ หน้าที่โดยตรง ทำ ให้เจ้าหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย อาจปฏิบัติงานไม่ เป็นไปตาม ระเบียบ ๒.ผู้รับผิดชอบใน งาน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมาย ไม่ เพียงพอ	๑. ผู้บังคับบัญชา ขาดการ ควบคุมอย่าง ใกล้ชิดเพราะ ไว้วางใจ	กำชับบุคลากรให้ ปฏิบัติตาม ระเบียบและ หนังสือสั่งการที่ เกี่ยวข้องอย่าง เคร่งครัด				✓				๑. ผู้บังคับบัญชา มีการ ควบคุมและ ติดตามการ ทำงานอย่าง ใกล้ชิด มีการ สอบทานและ กำชับให้ เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตาม ระเบียบอย่าง เคร่งครัด ๒.ดำเนินการ จัดหา เจ้าหน้าที่มา ปฏิบัติหน้าที่ เพิ่ม	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การจัดซื้อ จัดจ้าง

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ความ เสี่ยงที่อาจจะ เกิดขึ้น	ปัจจัยที่อาจมี ผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความเสี่ยง						มาตรการ ป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิด การทุจริต	ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ	
						ไม่ มี	ต่ำ มาก	ต่ำ	กลาง	สูง	สูง มาก			สูงสุด
๕		การขออนุมัติ/ อนุญาต	การยื่นคำขอ อนุญาตไม่เห็นไป ตามกรอบ ระยะเวลาที่ กำหนดไว้ อาจมี การเรียกรับ ผลประโยชน์เพื่อ ความรวดเร็ว	๑. ผู้บังคับบัญชา ขาดการ ควบคุมอย่าง ใกล้ชิดไว้วางใจ ๒. เจ้าหน้าที่มี ปัญหาเรื่องเงิน	พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณา อนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			✓					ผู้บริหาร สูงสุดของ หน่วยงาน แสดง เจตนาภรณ์ หรือคำมั่น ว่าจะปฏิบัติ หน้าที่ และ บริหาร หน่วยงาน อย่าง ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน การทุจริต

ชื่อผู้รายงาน.....

(นางสาวอุบล ใจวรรณะ)

นายกเทศมนตรีตำบลแม่สายมิตรภาพ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เทศบาลตำบลแม่สายมิตรภาพ

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓(Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่ม ออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก

๒. Detective: เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อชี้แจงเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๓. Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

๔. Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมี

จุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

